

NEĮGALIŲJŲ REIKALŲ TARYBOS VIRTUALAUS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020 m. kovo 31 d. Nr. T- 3
Vilnius

Virtualus Tarybos posėdis vyko 2020-03-26 nuo 10 val.

Tarybos sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A1 – 631 „Dėl Neįgaliųjų reikalų tarybos sudėties patvirtinimo“.

Posėdžio pirmininkas Linas Kukuraitis.

Posėdžio sekretorė Angelė Charašauskienė.

Posėdyje dalyvavo Tarybos nariai: Linas Kukuraitis, Stefanija Ališauskienė, Sigitas Armonas, Juozas Bernatavičius, Jelena Ivančenko, Rasa Kavaliauskaitė, Dana Migaliova, Arūnas Plikšnys, Jolanta Šliužienė, Kęstutis Vaišnora, Audronė Vareikytė, Viktorija Vitaitė

Kiti posėdžio dalyviai: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovės Eglė Čaplikienė ir Daiva Zabarauskienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovė Gražina Šeibokienė, LR Prezidento patarėja Irena Segolovičienė, Lietuvos negalios organizacijų forumo prezidentė Dovilė Juodkaitė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl neįgaliųjų padėties karantino metu.
2. Dėl Neįgaliųjų reikalų tarybos 2019 metų veiklos ataskaitos tvirtinimo.
3. Informacija dėl Neįgaliųjų socialinės integracijos programos finansavimo 2021 metais.
4. Informacija dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės ir ženklo „Neįgalusis“ išdavimo ir naudojimo.

Tarybos pirmininkas Linas Kukuraitis pristatė Tarybos posėdžio darbotvarkę ir siūlė pradžioje svarstyti 2 ir 4 klausimus.

Bendru sutarimu posėdžio darbotvarkei ir siūlymui pritarta.

SVARSTYTA. 2. Dėl Neįgaliųjų reikalų tarybos 2019 metų veiklos ataskaitos tvirtinimo.

Pranešėja Tarybos pirmininko pavaduotoja Rasa Kavaliauskaitė akcentavo, kad Tarybos 2019 metų veiklos ataskaitos projektas buvo pateiktas Tarybos nariams, pastabų ir pasiūlymų dėl ataskaitos negauta.

NUTARTA. Patvirtinti Neįgaliųjų reikalų tarybos 2019 metų veiklos ataskaitą. Ataskaita prie protokolo pridedama.

Bendru sutarimu nutarimui pritarta.

SVARSTYTA. 4. Informacija dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo ir ženklo „Neįgalusis“ naudojimo klausimų.

Pranešėja, Tarybos narė Jolanta Šliužienė informavo, kad neįgaliųjų nevyriausybinėms organizacijoms (toliau - NVO) ir Lietuvos savivaldybių asociacijai buvo teikti du skirtingi variantai dėl asmenų, turinčių teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, nustatymo ir dokumento, patvirtinančio teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, išdavimo tvarkos. Viename iš siūlomų socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo pakeitimo variantų - pažymą apie teikiamas paslaugas išduoda NVO vadovas, o kitame - savivaldybės administracija, kurioje veikia (registruota) NVO. Ši teisė neįgaliuosius vienijančioms asociacijoms reikalinga dėl to, kad jos dažnai teikia pavėžėjimo paslaugas neįgaliesiems ir tam, kad galėtų kuo arčiau privažiuoti prie vietos, iš kurios reikia paimti neįgalųjį. Be specialaus ženklo, automobilis negali įvažiuoti ar sustoti kelio ženklu „Neįgalusis“, pažymėtose vietose.

NVO pritarė siūlymui, kad pažymą apie teikiamas paslaugas neįgaliesiems išduoda NVO vadovas.

Rasa Kavaliauskaitė siūlė, kad pažymą apie teikiamas paslaugas neįgaliesiems išduotų Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Audronė Vareikytė siūlė derinti pažymą su Savivaldybių administracijomis, savivaldybės su tokiu siūlymu sutinka.

Eglė Čaplikienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vyriausioji patarėja neįgaliųjų klausimams atkreipė dėmesį, kad bus parengtas socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo "Dėl Asmenų, turinčių teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, nustatymo ir dokumento, patvirtinančio teisę naudoti skiriamąjį ženklą „Neįgalusis“, išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“: pakeitimo projektas ir šis projektas bus siunčiamas derinimui NVO ir Lietuvos savivaldybių asociacijai.

Daiva Zabarauskienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos skyriaus vedėja informavo, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba dviejų savaitių laikotarpyje pateiks statistinius duomenis ir siūlymus dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo ir naudojimo, siūlymai bus aptarti su NVO ir bus teikiami galutiniam sprendimui Tarybai.

SVARSTYTA. Dėl neįgaliųjų padėties karantino metu.

1.1. Dėl paslaugų ir būtinosios pagalbos neįgaliesiems bendruomenėje organizavimo karantino metu (dėl apsaugos priemonių darbuotojams nebuvimo bei ar gali vadovai įpareigoti darbuotojus teikti paslaugas, jei nėra galimybių aprūpinti apsaugos nuo viruso priemonėmis).

Siūlymas - leisti iš projektinių lėšų skirti valymo paslaugų užtikrinimui, higienai ir būtinosioms priemonėms, nebūtinų veiklų ar išlaidų atsisakyti. Organizacijoms leisti telefonu ar el. paštu apklausti tris tiekėjus ir tada įsigyti priemones ar paslaugas.

1.1. NUTARTA: Leisti įsigyti apsaugos nuo viruso priemonių iš projekte numatytų lėšų, skirtų kitų prekių (ar paslaugų) pirkimui. Tokie pirkimai galimi tik karantino laikotarpiu.

Bendru sutarimu nutarimui pritarta.

1.2 Dėl galimybės perorientuoti numatytą veiklą į kitas pagalbos formas (pvz. vietoje būrelių vedimo teikti pagalbą apsirūpinti vaistais ar maistu).

Siūlymas - leisti perorientuoti veiklas, nekeičiant darbo užmokesčio ir krūvio, organizacijų "neįrėminti", o leisti kiekvienai pagal savo narių poreikius teikti paslaugas, nes kiekviena negalia labai skirtinga.

1.2. NUTARTA. Vietoj tų veiklų, kurių vykdyti pagal jų pobūdį negalima, leisti vykdyti kitas būtinas veiklas, tačiau siekiant išvengti paslaugų teikimo dubliavimo su kitais paslaugų teikėjais, paslaugų poreikį ir jo pobūdį bei tenkinimo apimtį darbo tvarka derinti su savivaldybių administracijų savivaldybių Socialinės paramos skyriais. Tikslinė asmenų grupė išlieka ta pati – neįgalieji. Paslaugos teikiamos asmenims, turintiems negalią ir su jais gyvenantiems šeimos nariams. Jei suderinus su savivaldybėmis paaiškėja, kad projektų vykdytojų paslaugos nereikalingos, tuomet organizuojama veikla nuotoliniu būdu namuose, t.y. daromos kaukės, tvarkoma projekto dokumentacija ir pan. Jei nėra galimybės darbų vykdyti nuotoliniu būdu, tuomet darbuotojams siūlomos kasmetinės apmokamos atostogos, jei kas turi nepilnamečius vaikus ar neįgaliuosius – ligos atostogos.

Bendru sutarimu nutarimui pritarta.

1.3 Dėl projektų finansavimo ir tinkamų išlaidų, jei karantino metu veiklos sustojo ir dėl lėšų perskirstymo, jei veiklų nebus galima ir ateityje įgyvendinti po karantino pabaigos.

Siūlymas – Neįgaliųjų reikalų departamentui (toliau-NRD) išaiškinti dėl Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2020 m. projektų dokumentacijos tvarkymo karantino laikotarpyje, t. y. kai nėra galimybių rinkti projekto dalyvių parašų. Šiuo metu dauguma neįgaliųjų organizacijų padalinių, kaip ir rekomenduoja Vyriausybė, dirba nuotoliniu būdu, keičia veiklos pobūdį, bet nežino kaip tai fiksuoti ir teikti ataskaitas savivaldybėms (nėra galimybių rinkti parašų). Organizacijos šiuo metu dirba nuotoliniu būdu, tačiau kai kurios savivaldybės pradeda kalbėti apie prastovas. Čia reikalinga detalesnis išaiškinimas, rekomendacijos.

1.3 NUTARTA. Iki šiol naudojamose nustatytose formose projekto vykdytojas įrašo paslaugas, kurias suteikė, nors ir nebuvo numatytos projekte. Jei paslauga, konsultacijos, nukreipimai, mokymai nuotoliniu būdu – parašo neimama. Jei paslauga suteikta apsilankant ar susitinkant su neįgaliuoju ar jo šeima – parašas imamas tik tais atvejais, kai vykdytojas yra visiškai įsitikinęs, kad užtikrina sveikatos saugumą paslaugos gavėjui ir sau pačiam. Kitais atvejais

paslaugos teikimo faktą patvirtina projekto vadovas savo parašu kiekvienos darbo savaitės pabaigoje. Svarbu, kad būtų nurodyti asmens duomenys, adresas, duomenys kontaktams (tel. nr. ar kt.).

Dėl sporto projektų – siūlytina sporto veiklas pradėti vykdyti pasibaigus karantinui, tačiau jas organizuoti intensyviau (protingai padidinus dažnumą bei kiek prailginus užsiėmimų laiką).

NVO veiklų projektai turi būti vykdomi bendra tvarka. NVO rėmimo projektuose suplanuotos paslaugos, pvz. teisinės konsultacijos, dalyvavimas posėdžiuose - teikiamos nuotoliniu būdu. Didžioji dalis veiklų (konferencijos, mokymai, stovyklos) organizuojamos II ket. ir vėlesniais ketvirčiais. Šiuo metu nuotoliniu būdu gali būti vykdomi pasirėngimo veikloms darbai. Jei reikės nukelti planuotų renginių laiką, pareiškėjams pakaks informuoti NRD. Jei bus atsisakoma dalies renginių, turės teikti prašymą ir tikslinti projektą.

1.4 Testavimas dėl koronaviruso NVO darbuotojų, kurie dirba kontaktinį darbą ir teikia paslaugas.

Siūlymas - asociacijoms surinkti skaičius darbuotojų, kas dirba kontaktiniu būdu ir tada kreiptis į Vyriausybę, SAM, Ekstremalių situacijų valdymo komisiją, kad būtų šioms asmenims būtų užtikrintas tyrimas.

1.4. NUTARTA Neįgaliųjų asociacijoms surinkti skaičius darbuotojų, kas dirba kontaktiniu būdu ir tada kreiptis į Ekstremalių situacijų valdymo komisiją, kad būtų šioms asmenims būtų užtikrintas tyrimas.

Bendru sutarimu nutarimui pritarta.

Švietimo, mokslo ir sporto viceministras Arūnas Plikšnys pateikė rekomendacijas dėl ugdymo ir švietimo pagalbos bei kitų paslaugų teikimo neįgaliesiems karantino metu. Rekomendacijos prie protokolo pridedamos.

SVARSTYTA. 3. Informacija dėl Neįgaliųjų socialinės integracijos programos finansavimo 2021 metais.

Linas Kukuraitis informavo, kad Nacionalinio pažangos plano svarstymas Lietuvos Respublikos Vyriausybės atidedamas vėlesniam laikotarpiui - pasibaigus karantino laikotarpiui. Bus laukiama Finansų ministerijos prognozių. Visos tęstinės neįgaliųjų socialinės integracijos priemonės 2021 metais turėtų būti finansuojamos kaip ir 2020 metais.

Linas Kukuraitis informavo, kad kitas virtualus Tarybos posėdis vyks **2020 m. balandžio 7 d. 13 val.**

Posėdžio pirmininkas

Linas Kukuraitis

Posėdžio sekretorė

Angelė Charašauskienė